

BRON: INFRONT FINANCIAL TECHNOLOGY GMBH
INTERNET: WWW.INFRONTFINANCE.COM
KOERS VAN 10-07-20
OM 20.00 UUR

AEX + 0,55%	Dow Jones + 1,11%	NASDAQ + 0,26%	Bovespa + 0,45%	Nikkei - 1,06%	Hang Seng - 1,84%	Rente 10 jaar 0%	EUR/USD + 0,18%	Goud - 0,23%	Brent olie + 2,41%
↑	↑	↑	↑	↓	↓	=	↑	↓	↑
570,52 567,38	25.991,39 25.706,09	10.782,44 10.754,59	99.605,70 99.163,20	22.290,81 22.529,29	25.727,41 26.210,16	-0,3290 -0,3290	US \$ 1,1305 US \$ 1,1285	US \$ 1.799,37 US \$ 1.803,50	US \$ 43,37 US \$ 42,35

Banken kwetsbaar ondanks buffers

CORONACRISIS Na de kredietcrisis van 2008 moesten banken bestand worden gemaakt tegen nieuwe schokken. Dat is niet gelukt, concluderen onderzoekers: banken zijn nog net zo fragiel.

Dirk Waterval
REDACTIE ECONOMIE

Ondanks strengere eisen van toezichthouders blijken banken in Europa nog net zo kwetsbaar voor economische schokken als vóór de kredietcrisis in 2008. De coronacrisis is een schoolvoorbeeld van zo'n schok, waartegen vooral ING slecht bestand lijkt. Dat concluderen econoom Annegeke Jansen van het ministerie van Financiën en hoogleraar Casper de Vries van de Erasmus Universiteit in Rotterdam in vakblad *ESB*.

Die conclusie is opmerkelijk, want het beeld was tot nu toe precies omgekeerd, erkent ook De Vries. Na de vorige crisis heeft het bankwezen verplicht allerlei kapitaalbuffers moeten aanhouden. Verschillende partijen, van toezichthouders tot ministers en de banken zelf, waren stellig: in deze nieuwe crisis zijn banken deel van de oplossing. Door op die buffers te varen, kunnen ze leningen blijven verstrekken aan noodlijdende bedrijven en huishoudens.

“Het is ontegenzeggelijk waar dat banken, waaronder ook ING, veel meer kapitaal in huis hebben”, zegt De Vries. “Bij de vraag hoe groot het risico is dat banken omvallen, speelt meer dan alleen die buffer.” Volgens de econoom moet je ook kijken naar de omvang van de totale schuld van bedrijven, huishoudens en overheden.

Die totale schuldenlast is hard gestegen sinds 2008. In de risico-analyse van Jansen en De Vries is deze schuldfactor meegenomen. En dan blijkt dat de strengere eisen voor de hoeveelheid kapitaal die banken in huis moeten hebben als onderpand voor de leningen die zij zelf verstrek-

ILLUSTRATIE NANNIE MEULENDIJKS

ken, toch niet streng genoeg zijn.

Voor hun analyse keken de economen naar de aandelenkoersen sinds 2001 van 64 grootbanken in Europa. Die legden ze naast de koers van de Stoxx 600-index (een Europese marktindex, bestaande uit 600 bedrijven). Deze vergelijking maakt duidelijk hoe gevoelig de koers van een bank is voor schokken in de markt én hoe gevoelig de markt is voor schokken in de koers van een bank.

Van alle 64 grootbanken in Europa

*Als de Stoxx 600
2,6 procent in waarde
daalt, dan verliest
het aandeel ING op
de beurs 7 procent*

voert ING de lijst aan als het gaat over deze wederzijdse gevoeligheid. Gaat het slecht met de Europese economie, dan krijgt de ING-koers een forse tik en vice versa. Concreet: als de Stoxx 600 2,6 procent daalt, dan verliest het aandeel ING 7 procent op de beurs. Daarin speelt mee dat ING Groep veel klanten heeft in veel verschillende landen. De invloed van ING op de Europese economie en de invloed van die economie op ING, is daardoor sowieso al groter dan die van nationaal

georiënteerde banken, zoals ABN Amro.

Een groot verlies op de beurs zegt niet alles over de financiële gezondheid van een bank, maar het betekent wel dat beleggers de bezittingen van de bank lager waarderen. Dat maakt de bank uiteindelijk ook minder waard. Klanten zouden uit angst daarvoor het geld van hun rekening kunnen halen.

Afgelopen maart gebeurde dat bijna, denkt hoogleraar De Vries. In twee weken doken ING en ABN Amro hard omlaag op de beurs, toen de omvang van de coronacrisis ineens helder begon te worden. “Toen heeft de Europese Centrale Bank net op tijd ingegrepen met een gigantisch steunpakket van 750 miljard euro”, zegt hij. Dat kon de brand die woedde op de Europese beurzen nog net op tijd blussen.

De stresstesten die toezichthouder de Europese Centrale Bank regelmatig uitvoert bij grootbanken, schetsen een gezonder beeld van het bankwezen: er zou inmiddels genoeg vlees op de botten zitten. Jansen en De Vries schrijven nu dat het omgekeerde het geval is: “Voor de huidige crisis betekent dit dat de grootbanken maar weinig vlees op de botten hebben om heel grote verliezen te kunnen dragen”.

De Vries wijt de discrepantie tussen de uitkomsten van stresstesten en zijn eigen onderzoek aan de ‘zwakke knietjes’ van de Europese toezichthouders. Die zouden hun oren te veel laten hangen naar de banken, en de stresstesten niet al te zwaar maken.

Voor banken die gevoeliger zijn voor krimp moeten hogere kapitaal-eisen gelden, bepleiten de onderzoekers. Behalve ING, die als de risicovolste uit de bus komt, zijn dat de Britse bank Barclays en Natixis uit Frankrijk.

ING stoot versneld tientallen kantoren af

GEEN AANLOOP Veel kantoren van ING en Rabobank trekken te weinig klanten om open te kunnen blijven.

Van onze redactie economie

Banken grijpen de coronacrisis aan om versneld kantoren te sluiten. ING maakte gisteren bijvoorbeeld bekend een kwart van de Nederlandse kantoren af te stoten, 42 in totaal. Donderdagavond is het kantoorpersoneel van het besluit op de hoogte gebracht. De operatie vindt plaats zonder gedwongen ontslagen, zegt CNV Vakmensen.

Voor die gesloten kantoren moeten servicepunten in de plaats komen. ING heeft momenteel nog 170 filialen en 249 servicepunten. Vorig jaar was al flink gesneden in die servicepunten in winkels zoals Bruna en Primera.

De coronacrisis heeft “een al langer lopend plan van de bank bespoedigd”, zegt Ruud van Dusschoten, bestuursvoorzitter van ING Nederland tegen *De Telegraaf*. Dat komt niet alleen doordat klanten meer zijn gaan internetbankieren. “Ze keren ook amper terug in diverse kantoren die na de lockdown weer langzaam opengaan. Er zijn kantoren waar nu gemiddeld twee tot drie klanten per uur komen. Dat is echt heel erg weinig.”

ING verwacht dat 90 procent van de 150 betrokken medewerkers op

een ander kantoor aan de slag gaat. Ook kunnen ze overstappen naar een andere afdeling bij ING, zoals hypotheken, klantcontrole, fraudebestrijding of cybersecurity. Voor de rest komt er een vrijwillige vertrekregeling.

“We hebben tijdens de coronacrisis al gezien dat veel ING'ers bij andere afdelingen konden bijspringen”, zegt onderhandelaar Ike Wiersinga van CNV Vakmensen. Daarom vertrouwt ze erop in dat de ‘ingrijpende operatie’ zorgvuldig zal verlopen.

Gevolgen voor klanten

De reorganisatie heeft volgens Van Dusschoten vooral gevolgen voor klanten van ING. In de toekomst moeten die mogelijk een kwartier au-

torijden naar een ING-filiaal. ING zegt dat 30 procent van de 66-plussers niet digitaal bankiert. De bank kondigde vorig jaar workshops aan om mensen digitaal vaardiger te maken.

Rabobank heropent niet alle kantoren die door de coronacrisis dicht moesten. De kantoren in Bergen en Alkmaar-centrum zijn deze week bijvoorbeeld definitief gesloten. “Veel bankzaken kunnen we online en virtueel regelen, dat is vooral de laatste maanden duidelijk geworden”, zegt Jan Klaver, directeur particulieren van Rabobank Alkmaar, tegen zijn klanten. In de regio zijn nog wel andere Rabobank-filialen.

Het kantoorbezoek neemt verder af doordat er in de bank minder geld gepind of gestort wordt. “Alle geldver-

werkende apparaten gaan in de nabije toekomst de bankhal uit, waardoor het kantoorbezoek verder afneemt”, aldus Klaver. “Het overgrote deel van de spontane bankbezoeken heeft namelijk te maken met contant geld.”

ADVERTENTIE